

Wytyczne edytorskie i językowe do opracowania podręczników

I. Segmentacja podręcznika (podział na komponenty)
<p>I.1. Podręcznik zawiera wszystkie komponenty (segmenty) obligatoryjne.</p> <p>Komponenty obligatoryjne to: karta tytułowa, spis treści, opis nawigacji po podręczniku, w tym objaśnienia użytych piktogramów, tekst główny zawierający treści obowiązkowe uwzględnione przez podstawę programową oraz zadania.</p>
<p>I.2. Komponenty obligatoryjne mogą być uzupełnione komponentami fakultatywnymi.</p> <p>Komponenty fakultatywne to: teksty uzupełniające i objaśniające treści podstawowe (np. teksty źródłowe, ciekawostki, noty biograficzne, słowniki, dodatkowe zadania), podsumowania, indeksy, bibliografia. Są one podrzędne w stosunku do komponentów obligatoryjnych.</p>
<p>I.3. Na komponenty obligatoryjne i fakultatywne składają się komponenty informacyjne i zadaniowe.</p> <p>Komponent informacyjny zawiera treści o funkcji poznawczej, np.: tekst główny, teksty uzupełniające i objaśniające tekst główny, materiał ilustracyjny (komponent ikoniczno-edytorski), tabele. Komponent zadaniowy obejmuje polecenia, zadania i ćwiczenia, których celem jest pomoc w opanowaniu wiedzy zawartej w komponencie informacyjnym, a także sprawdzenie zdobytych umiejętności. Proporcje między zawartością komponentu informacyjnego a zadaniowego są dostosowane do etapu edukacyjnego, specyfiki przedmiotu i zapisów podstawy programowej.</p>
<p>I.4. Układ wszystkich komponentów jest przejrzysty, konsekwentny i funkcjonalny.</p> <p>Wzajemne uporządkowanie komponentów obligatoryjnych i fakultatywnych ułatwia korzystanie z podręcznika i odbiór jego treści.</p>
II. Komponent informacyjny
<p>II.1. Poszczególne elementy komponentu informacyjnego (np. rozdziały, podrozdziały, tabele) są opatrzone tytułami adekwatnymi do treści lub nagłówkami.</p>
<p>II.2. Struktura tematyczna komponentu informacyjnego jest uwidoczniiona za pomocą różnego typu funkcjonalnych wyróżnień i oznaczeń.</p>

III. Komponent zadaniowy
<p>III.1. Komponent zadaniowy jest skorelowany z komponentem informacyjnym, co oznacza, że zadania odnoszą się do istotnych problemów zawartych w komponencie informacyjnym.</p> <p>Układ zadań w komponencie zadaniowym jest spójny i logiczny.</p>
<p>III.2. W zadaniach są stosowane zróżnicowane czasowniki operacyjne określające czynność, którą należy wykonać, rozwiązując zadanie.</p>
<p>III.3. Polecenia w zadaniach są formułowane w drugiej osobie liczby pojedynczej lub liczby mnogiej.</p>
<p>III.4. Stosownie do potrzeb dydaktycznych w danym przedmiocie na określonym etapie edukacji polecenia w zadaniach z przykładowymi rozwiązaniami są podzielone na etapy, co ułatwia wykształcenie określonych umiejętności przedmiotowych.</p>
IV. Komponent ikoniczno-edytorski
<p>IV.1. Wszystkie ilustracje, które pełnią funkcję informacyjną, są podpisane.</p> <p>Wyjątek stanowią ilustracje pełniące wyłącznie funkcję estetyczną, np. wspomagające odbiór treści literackich, zwłaszcza poetyckich.</p>
<p>IV.2. Podpisy pod ilustracjami są jednoznaczne merytorycznie i poprawne językowo.</p>
V. Komunikatywność tekstu
<p>V.1. Tekst podręcznika jest dostosowany do kompetencji językowych wymaganych przez podstawę programową na danym etapie edukacyjnym.</p>
<p>V.2. Zdania mają przejrzystą strukturę, a stopień ich rozbudowy składniowej jest dostosowany do poziomu kompetencji językowych wymaganych przez podstawę programową na danym etapie edukacyjnym. W edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej) należy z rozważą stosować:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konstrukcje z imiesłowami, b) konstrukcje z bezosobowymi formami czasowników, c) szyk przestawny, d) elipsę <p>oraz w miarę możliwości unikać:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) długich, skomplikowanych zdań,

<p>b) zdań z rozbudowanymi członami wtrąconymi i z dygresjami,</p> <p>c) konstrukcji z wielokrotną negacją.</p>
<p>V.3. Stopień nasycenia tekstu słownictwem abstrakcyjnym, rzeczownikowymi nazwami czynności lub zapożyczeniami jest dostosowany do kompetencji językowych wymaganych przez podstawę programową dla danego etapu edukacyjnego.</p> <p>W edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej) poziom trudności stosowanych metafor i związków frazeologicznych jest zgodny z wymaganiami podstawy programowej dla tego etapu edukacyjnego, omawianymi tekstami literackimi i codziennymi doświadczeniami komunikacyjnymi, a stosowanie wyrazów rzadko używanych jest podyktowane względami dydaktycznymi.</p>
<p>V.4. Terminy użyte w podręczniku wynikają z wymagań podstawy programowej z danego przedmiotu dla określonego etapu edukacyjnego. Są wyróżnione w tekście konsekwentnie i przejrzysto.</p>
<p>V.5. Definicje terminów są wyjaśnione w sposób przystępny i zrozumiały, dostosowany do danego etapu edukacyjnego.</p>
<p>V.6. Przy wyrazach obcojęzycznych jest podawana ich wymowa.</p>
<p>VI. Poprawność językowa i poprawność stylowa</p>
<p>VI.1. Tekst podręcznika jest napisany poprawną polszczyzną, zgodną z wymaganiami językowej normy wzorcowej.</p> <p>Wykładnikiem normy wzorcowej są przede wszystkim aktualne słowniki wydawnictwa PWN: ortograficzny, języka polskiego, frazeologiczny, poprawnej polszczyzny, wyrazów obcych oraz zalecenia Rady Języka Polskiego przy Prezydium PAN.</p>
<p>VI.2. W podręczniku dominuje styl neutralny.</p>
<p>VI.3. Przekaz treści podręcznika jest przejrzysty i logiczny.</p>